

Παναγιώτης Ρίζος: «Γράφω για να εκφράσω ένα μέρος του βαθύτερου εαυτού μου»
Δημοσίευση: 23 Μαρτίου 2015

Ο δικηγόρος και συγγραφέας **Παναγιώτης Ρίζος** συστήνεται στο in.gr και μάς παρουσιάζει την πρώτη του συγγραφική προσπάθεια με τίτλο «**Τηγανητές Γοργόνες**» (Εκδ. **Παπαδόπουλος**). Ένα βιβλίο που περιλαμβάνει 51 μικρές ιστορίες που κυλούν στα όρια του πραγματικού και του φανταστικού και είναι γεμάτες μαγεία, αγάπη και χιούμορ.

Συνέντευξη: Πάνος Βασιλάκης

Μιλήστε μας για το πρώτο σας βιβλίο «[Τηγανητές γοργόνες](#)»...

Πρόκειται για 51 μικρές ιστορίες, σαν μικρά διηγήματα, αυτοτελή και ανεξάρτητα μεταξύ τους. Κάθε μικρή ιστορία διαφέρει από την άλλη σε θεματολογία, ενίοτε και σε στυλ. Το κυρίαρχο ύφος είναι ένα ιδιότυπος μαγικός ρεαλισμός που δομεί ή αποδομεί όλες τις μικρές ιστορίες.

Για ποιο λόγο ή ανάγκη αποφασίσατε να το γράψατε;

Η ίδια από παλιά κάθε φορά ανάγκη που σε κάνει να προσπαθείς να εκφράσεις ένα μέρος του βαθύτερου εαυτού σου και να το προτείνεις στους άλλους να το μοιραστούν. Συγγραφή, συν-γραφή... γράφεις εσύ μαζί με έναν αόρατο άλλο που κάθεσαι απέναντί σου και ακούει τις λέξεις σου.

Πως εμπνευστήκατε τις ιστορίες;

Το έναυσμα που κινητοποίησε τον μηχανισμό της φαντασίας μου και της συγγραφικής επινοητικότητας μπορεί να είναι οτιδήποτε. Από μία απλή λέξη που άκουσα και μου έκανε εντύπωση, από την σύγχρονη επικαιρότητα που ξεπερνά τα όρια της πιο πλούσιας και διεστραμμένης καμιά φορά φαντασίας, πχ οι τσιμεντομένες σε διαμερίσματα γιαγιάδες (θεός' σ'χωρέστες) που ο θάνατός τους δεν δηλώνεται από τον κληρονόμο για να εισπράττει την σύνταξή τους, παρήγαγαν το κείμενο «Ηρω Ταλιμανίδου», τα ήθη και οι «αγνές» παραδόσεις του λαού μας που τις έχω βιώσει πολλά χρόνια και κατ' επανάληψη,

μετατράπηκαν αυτομάτως και χωρίς να το επιδιώκω ενσυνείδητα σε «μπεκετίζοντα» κείμενα με κειμενικούς ήρωες, όπως η Ουίνυ, θαμμένοι κατά το ήμισυ, που απολαμβάνουν την καθημερινότητα και τις μικρές συνήθειές τους, από μύθους που τους παραποιώ και μετά αλλάζει όλο το δράμα και επαναπροσδιορίζεται, όπως η ιστορία «ο χορτοφάγος μινώταυρος», από τραγούδια που μου έχουν κάνει εντύπωση για τους στίχους τους, όπως το «Γιουκάλι» του Κουρτ Βαιλ.

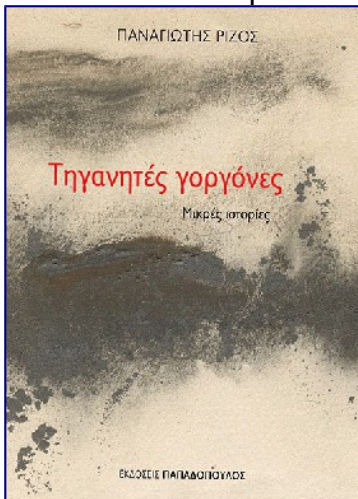
Αρκετές από τις ιστορίες έχουν και πικάντικα χαρακτηριστικά, όπως «Το καυλορίμετρο» (Σελ. 77), The Dicks (Σελ. 95), «Ο Τελευταίος αυνανισμός» (Σελ. 168). Ένα σχόλιο γι' αυτό; Γιατί επιλέξατε αυτού του είδους τη θεματολογία;

Πράγματι υπάρχει και αυτή η θεματολογία, είναι 5 κείμενα στα 51. Το sex, δηλαδή το φύλο, αυτό είναι η μετάφραση της λέξης στην ελληνική, και οι περιπέτειές του, ο προσδιορισμός του, οι αγωνίες του, η σύγχρονη διαφυλικότητα, είναι από μόνο του ένα τεράστιο ζήτημα. Και επιστημονικό και κοινωνικό και πολιτικό και θρησκευτικό και εθνολογικό και άλλα. Τώρα άμα είσαι και κατά ήμισυ Ρουμελιώτης και έχεις κοινωνήσει από μικρός των αχράντων αριστοφανικών σχολίων «γύρω από το sex» (δεν έχει το copyright μόνο ο Γουντυ Αλεν, τα λέγαμε κι εμείς στα χωριά μας) που ασυνείδητα λέγονται στα καφενεία και στα οικογενειακά γλέντια με κρασί και κοκορέτσι, τότε το αποτέλεσμα είναι πικάντικο, όπως οι γεύσεις που θυμάμαι.

Γιατί αυτοτελείς ιστορίες και όχι μυθιστόρημα (όπως κάνουν πολλοί);

Μου αρέσει και με εκφράζει καλύτερα η μικρή φόρμα. Ο Μπόρχες, που έγραφε πάντοτε σε μικρή φόρμα, ιστορίες και διηγήματα, είχε πει: «γιατί να γράψω ένα μυθιστόρημα αφού μπορώ να γράψω την περίληψή του;»

Εκτός απ αυτόν βέβαια υπάρχουν επίσης πολλοί που γράφουν διηγήματα, από τους κλασικούς μας Παπαδιαμάντη, Βιζυηνό, μέχρι και όλους του σύγχρονους Έλληνες και ξένους λογοτέχνες και συγγραφείς, όλοι έχουν και συλλογές διηγημάτων (ενδεικτικά Σκαμπαρδώνης, Καρυστιάνη, Ζατέλη, Κυριακίδης, Παπαδημητρακόπουλος, Χρόνης κ.α.). Θυμίζω ότι το νομπέλ λογοτεχνίας δόθηκε πέρυσι στην Καναδέζα Μονρώ που γράφει αποκλειστικά και μόνο διηγήματα.

Ποιος είναι ο Παναγιώτης Ρίζος;

Ο Παναγιώτης Ρίζος γεννήθηκε το 1964, πεντηκοντούτης γέρων σε διηγήματα του Παπαδιαμάντη, ο νέος της εποχής κατά Ζαμπέτα, εν πάση περιπτώσει ... στου δρόμου τα μισά, δικηγόρος στο επάγγελμα, με καταγωγή Ρουμελιώτικη απ' τον πατέρα και Κων/πολίτικη από μητέρα. Βλάχος και αστός μαζί, από καταβολές. Λακόστ, Ζιβανού και

τζατζίκι μαζί, όπως θα έλεγε ο Δήμος Μούτσης. Του αρέσει το διάβασμα, διαβάζει πολύ η ποίηση, τα ταξίδια, η μουσική, το θέατρο και ο χορός. Συμμετείχε ενεργά σε χορωδίες και μερικές φορές χορεύει σε μιλόνγκες (σπάνια πια) αργεντίνικο τάνγκο. Έχει και δύο θυγατέρες από μια γυναίκα που γνώρισε σε μαθήματα δημιουργικής γραφής και την παντρεύτηκε, την Ιφιγένεια, μερικές φορές αναρωτιέται αν είναι πραγματική ή επινοημένη κι αυτή σαν τις κειμενικές του ηρωίδες.

Πως σας φάνηκε η εμπειρία της έκδοσης ενός βιβλίου;

Ήταν μια πολύ ενδιαφέρουσα εμπειρία. Θέλω να πω η εμπειρία της μετατροπής των κειμένων και του έργου σε βιβλίο, με σάρκα και οστά, η εμπειρία της σύνθεσης, ακόμη και της εικονογράφησης και του εξωφύλλου, που όλα πρέπει να ταιριάζουν και να ανταποκρίνονται στο ύφος του βιβλίου. Στον εκδοτικό οίκο του Παπαδόπουλου που έστειλα τα κείμενά μου τα διάβασαν και τους άρεσαν και μου πρότειναν να συνεργαστούμε. Το απόγευμα που ο κύριος Παπαδόπουλος μου έφερε μια μικρή κούτα με τα βιβλία μου στο σπίτι μου, ήταν από τις πιο ωραίες στιγμές της ζωής μου. Ήταν σαν να γέννησα, σαν τοκετός (με επισκληρίδιο εννοώ, χωρίς πόνο).

Δικηγόρος και τώρα συγγραφέας. Πόσο σοβαρά βλέπετε τη συγγραφή ώστε να ασχοληθείτε αποκλειστικά με αυτή;

Ας μείνω πάντα ιδανικός κι ανάξιος εραστής που λέει και ο Καββαδίας. Ας έχω τη συγγραφή ερωμένη χωρίς γάμο, κι ας είμαι παντρεμένος με την δικηγορία. Το λέω χωρίς να υποτιμώ το γάμο. Άλλωστε στο μέλλον -πού ξέρετε;- μπορεί να επιτραπεί η διγαμία, κι έτσι να νομιμοποιήσω και την παράνομη σχέση μου ή να αλλάξω και θρήσκευμα και να επιλέξω κάποιον που να επιτρέπει την πολυγαμία. Το τελευταίο, με τον ρυθμό που εξαπλώνονται οι μουσουλμάνοι στην Ελλάδα (και παντού) δεν μου φαίνεται και πλήρως επιστημονικό σενάριο.

Στο βιογραφικό σας διαβάζω ότι από το 2006 έως το 2011 παρακολουθήσατε μαθήματα δημιουργικής γραφής. Πως το αποφασίσατε και ποια είναι η γνώμη σας γενικά γι' αυτά;

Εκτός από την νομική Αθηνών και μεταπτυχιακά στο ευρωπαϊκό δίκαιο στις Βρυξέλλες δεν είχα άλλου είδους σπουδές, σχετικές με λογοτεχνία. Την ενασχόλησή μου με μαθήματα, ομάδες δημιουργικής γραφής την αποφάσισα το 2005 όταν ήθελα να ασχοληθώ με κάτι άλλο σαν χόμπι, κάτι που να είχε σχέση με λογοτεχνία ή θέατρο, μιας που δεν έπαιζα τένις και βαριόμουν θανάσιμα τα γυμναστήρια. Είναι μια εξαιρετική αίσθηση να μοιράζεσαι λογοτεχνικές εμπειρίες συνανάγνωσης και συγγραφής με άλλους άγνωστους μέχρι στιγμής ανθρώπους, υπό την καθοδήγηση εμπνευσμένων «δασκάλων». Το προτείνω ανεπιφύλακτα σε όσους ενδιαφέρονται για την λογοτεχνία, την ποίηση, την φιλοσοφία, το θέατρο, ερασιτεχνικά ή/και επαγγελματικά. Θα αποκτήσουν γνώσεις, κριτική ματιά, και θα γίνουν σοφότεροι και καλύτεροι. Αρκεί να τύχουν σε καλούς δασκάλους/καθοδηγητές και σε καλή ομάδα

Πως φανταζόσαστε τη συγγραφική σας πορεία και τι θα σας χαροποιούσε, μετά από χρόνια, να έχετε καταφέρει;

Θα ήμουν ευχαριστημένος εάν είχα καταφέρει και προλάβει να γράψω αρκετά, συλλογές διηγημάτων, αφηγήματα, νουβέλες, δοκίμια ή και ποίηση αν οι δρόμοι της έκφρασης με στρέψουν προς τα' κει. Να συμμετείχα στο γίγνεσθαι του πολιτισμού και να επικοινωνούσα και με άλλες χώρες, άλλες λογοτεχνίες, άλλο κοινό και να υπήρχε μια όσμωση αισθητικής

και γλώσσας επικοινωνίας που να μας συγκινούσε όλους και να μας ευαισθητοποιούσε. Δεν είμαι από αυτούς που πιστεύουν ότι η τέχνη δεν μπορεί να αλλάξει τον κόσμο. Πιστεύω το αντίθετο. Art is a guarantee of sanity.

Τι βιβλία σάς αρέσει να διαβάσετε;

Διαβάζω αρκετά, όσο μου επιτρέπουν οι υποχρεώσεις μου. Μου αρέσει η ποίηση, διαβάζω έλληνες ποιητές (ποιόν να πρωτοαναφέρω σε ένα τόσο σύντομο σημείωμα), από τους σύγχρονους Χριστοδούλου, Λαϊνά, Παπαγεωργίου, Βαρβέρη, Μόσχοβη, Καρούζο, Αναγνωστάκη, Λειβαδίτη, μου έρχονται πρώτοι στο μυαλό, και από τους πιο παλιούς ο Ελύτης με συγκινεί και με κουρντίζει σε έναν συμπαντικό ρυθμό και ο Σολωμός που επίσης με συγκλονίζει η γλώσσα του. Και πεζογραφία βέβαια, μου αρέσει η λατινοαμερικάνικη λογοτεχνία, ο Μπόρχες είναι από τους αγαπημένους μου αλλά και ο Ρούλφο, ο Αριάγα, αλλά εκτός από Λατινοαμερικάνους και ο Κόου, ο Εβερρετ, η Μορισον, κ.α. και από έλληνες σύγχρονους Κυριακίδης, Παπαδημητρακόπουλος, Χρόνης, Δημητρίου, Τριανταφύλλου, Καρυστιάνη ... και άλλους που σε μια συνέντευξη μικρή δεν μπορώ να αναφέρω.

<http://entertainment.in.gr/html/ent/642/ent.178642.asp>